

Joan Fontcuberta

Ficcions (visita guiada)

08.03.13 > 10.05.13

Inauguració: divendres 8 de març, 20 h.

àngels barcelona presenta la tercera exposició individual de Joan Fontcuberta (Barcelona, 1955), a la galeria. La polièdrica obra de Fontcuberta gira sobre un eix fonamental: la crítica de la versemblança de la fotografia, del seu potencial com a contenidor de convicció i veritat. Moltes de les seves peces tracten sobre la manera en què la imatge fotogràfica interactua i suplanta a la realitat, sobre com les relacions sorgides pel seu caràcter de petjada determinen la seva posterior acceptació com a testimoniatge. Ficcions (visita guiada), és una selecció de treballs recents (Eixample, 2009), uns altres més antics (Paisatges industrials anys 80) i textos en vinil, que s'articulen a manera de guia per a l'espectador sobre els conceptes de ficció i realitat en la fotografia.

Ficcions (visita guiada), o com abocar-se al precipici

Entre els humans és fonamental el concepte de companyia. No hi ha societat sense companyia com no hi ha realitat sense la ficció que inexorablement proposa en nosaltres la visió d'aquells que ens acompanyen -o ens guien- en el gran viatge de la vida; una visió necessàriament diversa, una altra en respecte de la nostra.

Caronte fa temps que ens acompanya o guia entre les voreres del nostre destí als costats de la llacuna Estigia, com Thomas de Kempis ens guia en la imitació de Jesucrist. Cap d'entre nosaltres -europeus del sud, mediterranis, veritables europeus: Jerusalem, Atenes, Roma- ha deixat mai de somniar o realitzar aquell viatge a Itàlia que des del Romanticisme se'ns proposa com la guia a les nostres arrels, si més no, a les del nostre imaginari.

Als Evangelis (Mateu 15,14) se'ns diu: "Deixeu-los, són cecs que guien cecs. I si un cec guia un cec, ambdós cauran al forat". Pieter Brueghel el Vell ho va representar esplèndidament a la seva famosa pintura-faula i, coneixent en Joan Fontcuberta, botànic, astronauta, frare ortodox, o documentalista de navegants bascs imaginaris, no podem menys que imaginar-lo, armat de la seva càmera, al capdavant de la fila. Perquè Fontcuberta és un estrany fotògraf que ha convertit la càmera en un aparell que produeix ceguesa i no pot fer res més que conduir-nos al precipici. El precipici de la imaginació, allà on la mirada és ja un desig personal, una voluntat, una política, pura participació democràtica amb aquell que mira en la construcció de l'espai comú de les representacions del món. Unes representacions del món que seran per força més complertes perquè allotjaran en la seva obra, en la gestió de la seva mirada, la mirada de tots aquells que conformem societat, companyia.

A "Ficcions (visita guiada)" ens acostem d'una banda a les imatges d'una Barcelona gairebé a les fosques, en caure la nit, quan la visió esdevé ja limitada en les que la fotografia sembla testimoniar el moment d'una desaparició. De l'altra ens mostra les entranyes de la ciutat, en plena foscor, entre les quals Fontcuberta s'ha obert pas a cops de flash per obligar la càmera a assumir el seu desig de veure i de mostrar. Més enllà del document, que es podria veure com a nucli de la seva gènesi, són contraimatges de la realitat aparent que ens obliguen a llegir, a interpretar, a prendre el risc de participar.

Tanmateix, l'artista ens ofereix al seu costat fragments -totes les imatges són necessàriament fragments i solament fragments- dels seus propis texts com si fossin també imatges; imatges escrites que, com les visuals, són solament les condicions de possibilitat per a la nostra lectura, el nostre compromís.

Pep Agut, març 2013

Joan Fontcuberta (Barcelona, 1955) és un reconegut fotògraf conceptual, a més d'un escriptor, editor, comissari i professor, que ha exercit un significatiu paper en la tasca d'aconseguir reconeixement internacional per a la història de la fotografia espanyola. Fontcuberta es va graduar en Comunicació a la Universitat Autònoma de Barcelona en 1977. Després de treballar en publicitat, va ser professor en la Facultat de Belles arts de la Universitat de Barcelona des de 1979 fins a 1986. Va ser un dels fundadors de la revista Photovision, que va iniciar la seva marxa en 1980 per convertir-se en una publicació important en l'àmbit de la fotografia europea. Des de 1993 és professor de Comunicació Audiovisual a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Entre els espais més representatius on ha exposat les seves obres, destaquen: MACBA (Barcelona), Museu Nacional Centro de Arte Reina Sofía (Madrid), CCCB (Barcelona), MNAC (Barcelona), Galeria Zabriskie (Nova York), el Museu del Hermitage (Sant Petersburg), la Universitat d'Harvard (Estats Units), MOMA (Nova York) etc. En 1994 va ser ordenat Caballero de les Arts i les Lletres pel Ministeri de Cultura francès. En 2011 va ser *Premio Nacional de Ensayo* i en 2013 Premi Hasselblad.